

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Zdravá města, obce, regiony
České republiky

ANALÝZA ZDRAVOTNÍHO STAVU OBYVATEL

(zkrácená verze)

OBEC BOLATICE (SO ORP KRAVAŘE)

2020

**Zdraví nevzniká v nemocnicích, tam se pouze napravuje,
ale vzniká v rodinách, ve školách, na pracovištích, ve městech,
prostě tam, kde žijeme, pracujeme, odpočíváme a stárneme.**

Obsah

1	Úvodní poznámky.....	3
2	Celkové hodnocení municipality	3
3	Střední délka života	4
4	Předčasná úmrtnost.....	8
5	Incidence zhoubných nádorů celkem	9
6	Incidence vybraných zhoubných nádorů	12
7	Celková úmrtnost.....	16
8	Slovníček použitých definic a pojmů	17

1 Úvodní poznámky

Tato analýza byla zpracována podle metodiky, kterou připravilo Ministerstvo zdravotnictví ČR a Národní síť Zdravých měst ČR. Data zde uveřejněná autoři čerpali především ze zdrojů Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky, Národního onkologického registru a Státního zdravotního ústavu.

V analýze uváděné údaje i analýzy zdravotního stavu obyvatel obce Bolatice se vztahují na obyvatelstvo celého správního obvodu obce s rozšířenou působností Kravaře, což v textu analýzy je uváděno zkráceně jako SO ORP Kravaře nebo případně Bolatice. Zdravotní ukazatele až na úroveň jednotlivých měst či obcí nejsou v celostátních databázích k dispozici a běžně se nesledují, data ze SO ORP lze však zcela jistě vztáhnout i na obyvatele obce.

2 Celkové hodnocení municipality

Trendy vývoje základních ukazatelů zdravotního stavu obyvatel v SO ORP Kravaře prakticky kopíruje trendy vývoje zdravotního stavu obyvatel v ČR.

Střední délka života při narození neboli tzv. naděje na dožití se prodlužuje u obou pohlaví. U mužů je trvale nižší, než je průměr v ČR a současně je i nárůst v průběhu let nižší než v ČR. U žen je situace příznivější, hodnoty střední délky života při narození oscilují kolem průměru v ČR, regresní přímka vyjadřující dlouhodobý vývoj je pak příznivější než v ČR. Chlapec narozený v roce 2018 v SO ORP Kravaře měl pravděpodobnou délku dožití 74,6 let, dívka pak 82,3 let.

Nižší hodnoty střední délky života ve srovnání s průměry ČR pozorujeme v SO ORP Kravaře v posledních letech u mužů i žen ve věku 65 let. Dlouhodobý vývoj vykazuje u mužů horší hodnoty než v ČR a v Moravskoslezském kraji, u žen je dlouhodobý vývoj prakticky shodný.

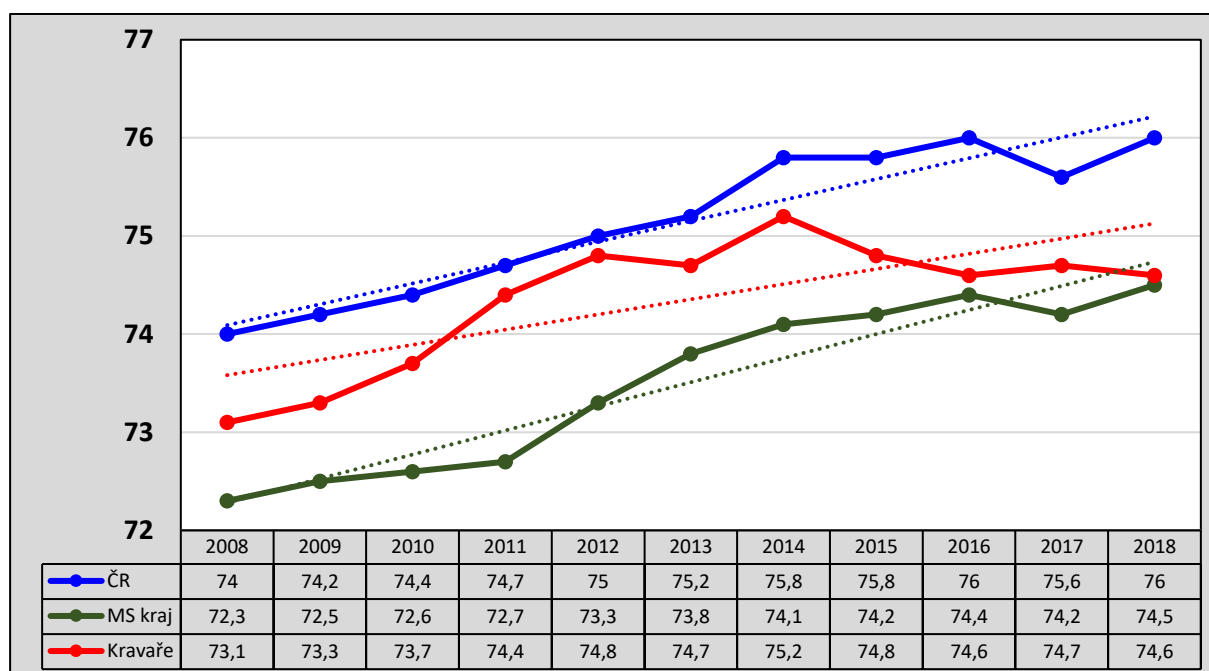
Celková standardizovaná úmrtnost vykazuje příznivý, tj. sestupný trend, je však mírně vyšší, než je v ČR. Nejčastější příčinou úmrtí jsou nemoci oběhové soustavy, následují nádorová onemocnění, na třetím místě jsou úrazy, poranění a otravy. Příznivý trend, tedy pokles, vykazuje také předčasná úmrtnost. Zde jsou nejčastější příčinou úmrtí zhoubné nádory. U mužů je předčasná úmrtnost vyšší než u žen a pokles regresní přímky je pozvolnější. V SO ORP Kravaře ve věku do 65 let umírá ročně v průměru 32 mužů a 10 žen. Podíl mužů, kteří zemřeli předčasně, činí 76 %, podíl žen je „pouze“ 24 % z celkového počtu zemřelých v tomto věku. Úmrtí ve věku do 65 let tvoří v SO ORP Kravaře v posledních pěti letech 19,4 % ze všech úmrtí.

V SO ORP Kravaře incidence zhoubných nádorů v souhrnu obou pohlaví prakticky koreluje s incidencí v ČR a v Moravskoslezském kraji. Méně příznivá je skutečnost, že zde dochází k rychlejšímu nárůstu incidence novotvarů. V posledních třech sledovaných letech bylo v SO ORP diagnostikováno v průměru 133 případů zhoubných nádorů ročně. Incidence zhoubných nádorů je vyšší u mužů než u žen, ale rozdíl mezi pohlavími se postupně mírně snižuje. Zvyšuje se počet vyléčených pacientů a úmrtnost na nádory klesá. Nejčastějším novotvarem je zhoubný nádor prostaty u mužů a nádor prsu u žen, v součtu obou pohlaví se pak jedná o zhoubné nádory tlustého střeva a konečníku.

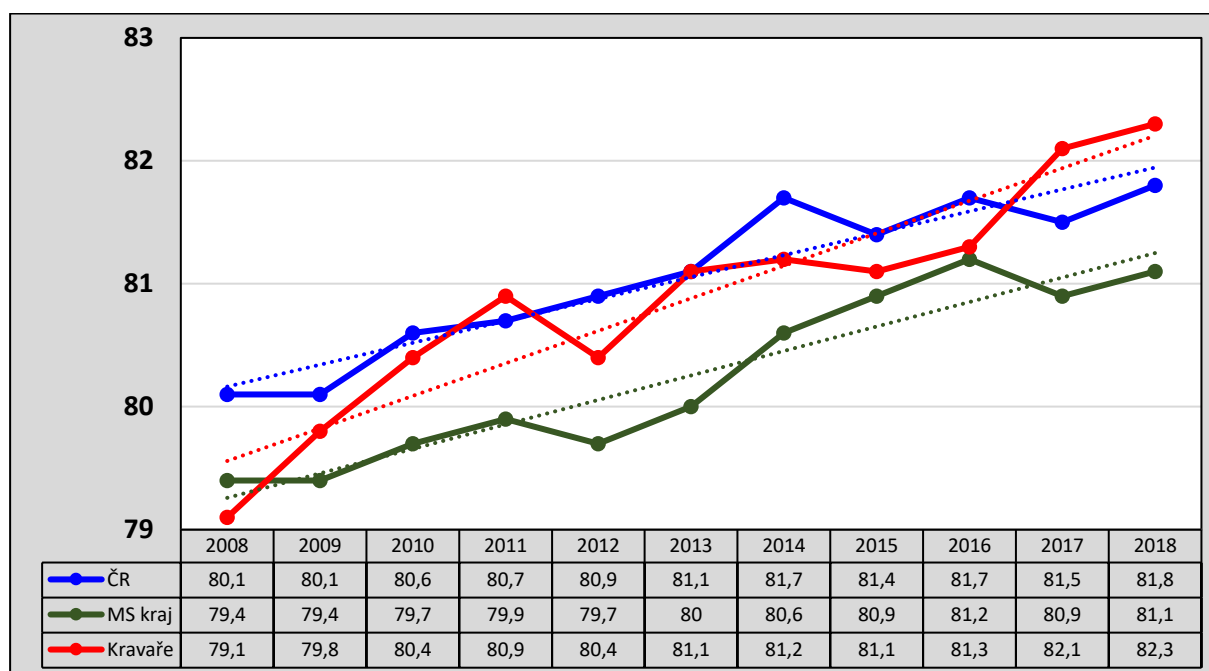
3 Střední délka života

Střední délka života neboli tzv. naděje na dožití se v SO ORP Kravaře prodlužuje u obou pohlaví. U mužů i žen je přitom při narození naděje na dožití ve sledovaných letech vyšší než v Moravskoslezském kraji. U mužů je střední délka života při narození trvale nižší, než je průměr v ČR a současně je i nárůst v průběhu let nižší než v ČR. U žen je situace příznivější, hodnoty střední délky života při narození oscilují kolem průměru v ČR, regresní přímka vyjadřující dlouhodobý vývoj je pak příznivější než v ČR. V roce 2018 měl chlapec narozený v SO ORP Kravaře pravděpodobnou délku dožití 74,6 let, v ČR v průměru o 1,4 roky více (76,0 let), dívka pak 82,3 let, v ČR v průměru o půl roku méně (81,8 let).

Střední délka života při narození v SO ORP Kravaře, Moravskoslezském kraji a České republice v letech 2008 až 2018, muži

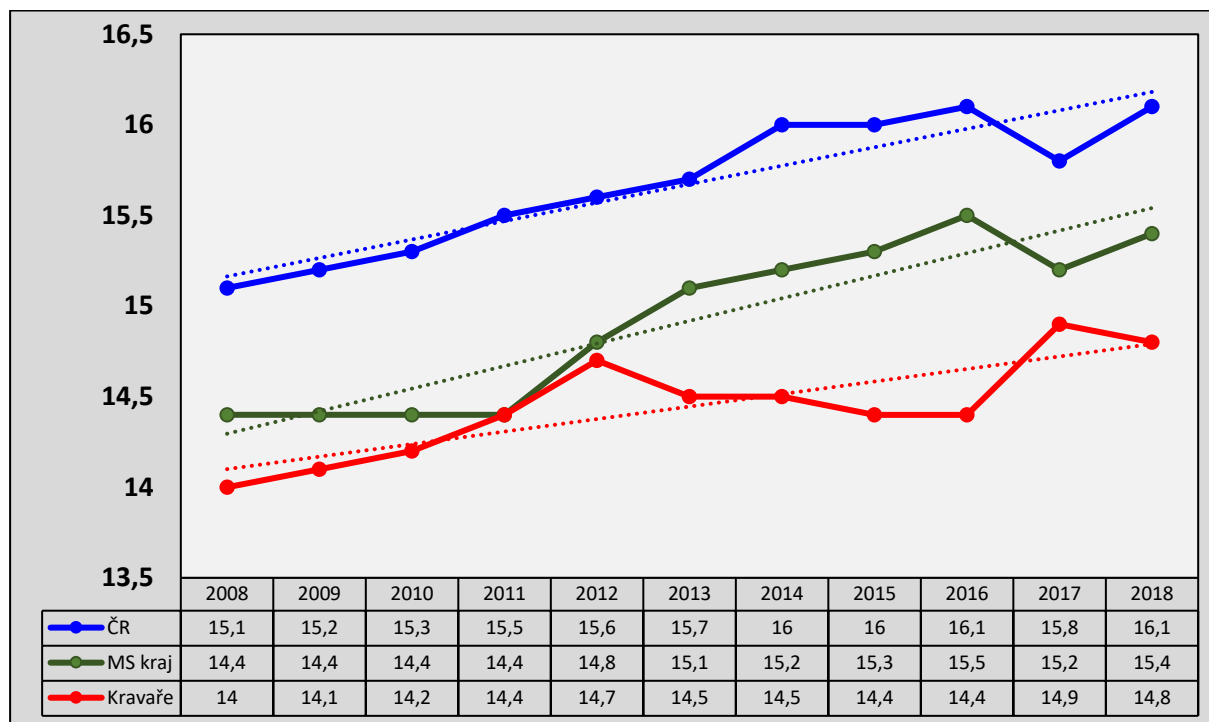

Střední délka života při narození v SO ORP Kravaře, Moravskoslezském kraji a České republice v letech 2008 až 2018, ženy

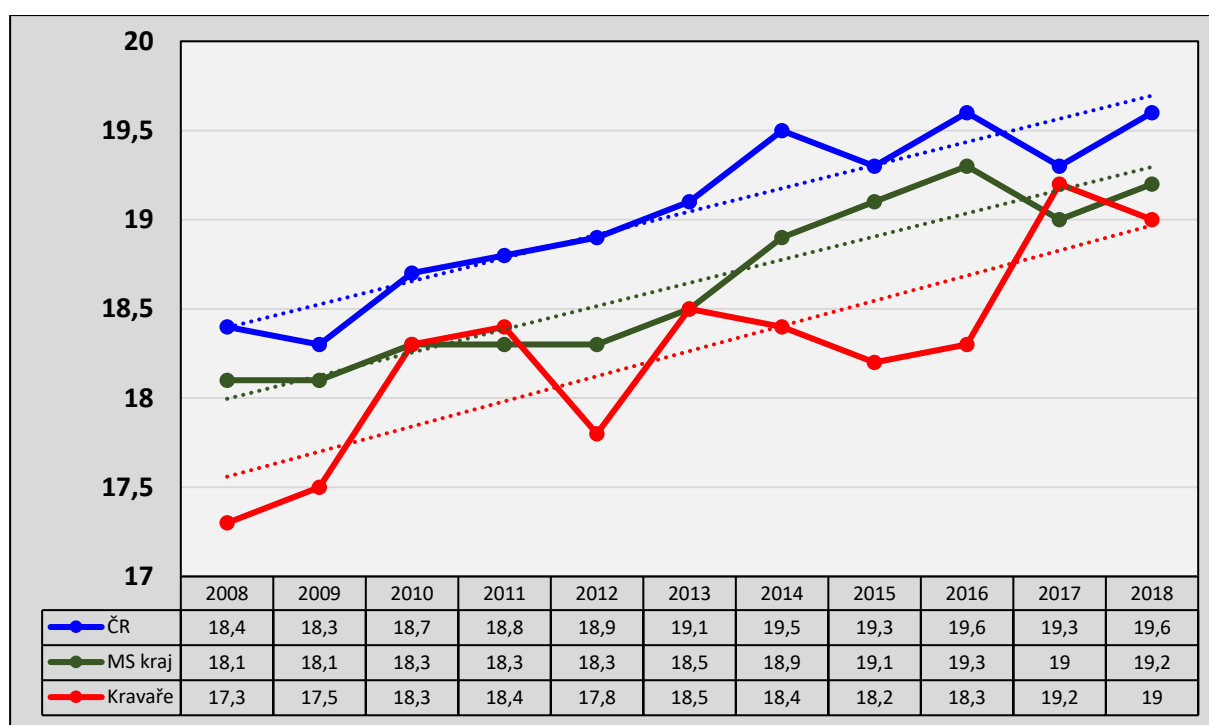

Nižší hodnoty naděje na dožití ve srovnání s průměry ČR pozorujeme v SO ORP Kravaře v posledních letech také u mužů i žen na prahu stáří, tj. ve věku 65 let. Dlouhodobý vývoj vykazuje u mužů horší hodnoty než v ČR a v Moravskoslezském kraji, u žen je dlouhodobý vývoj prakticky shodný. Muži ve věku 65 let měli v roce 2018 v SO ORP Kravaře pravděpodobnou délku dožití 79,8 let (14,8 let naděje na dožití + stávající věk, tj. 65 let), průměr v ČR činil 81,1 (o 1,3 let více). U žen dosahovala pravděpodobná délka dožití v tomto věku hodnot 84,0 let, v ČR pak 84,6.

Střední délka života v 65 letech v SO ORP Kravaře, Moravskoslezském kraji a České republice v letech 2008 až 2018, muži

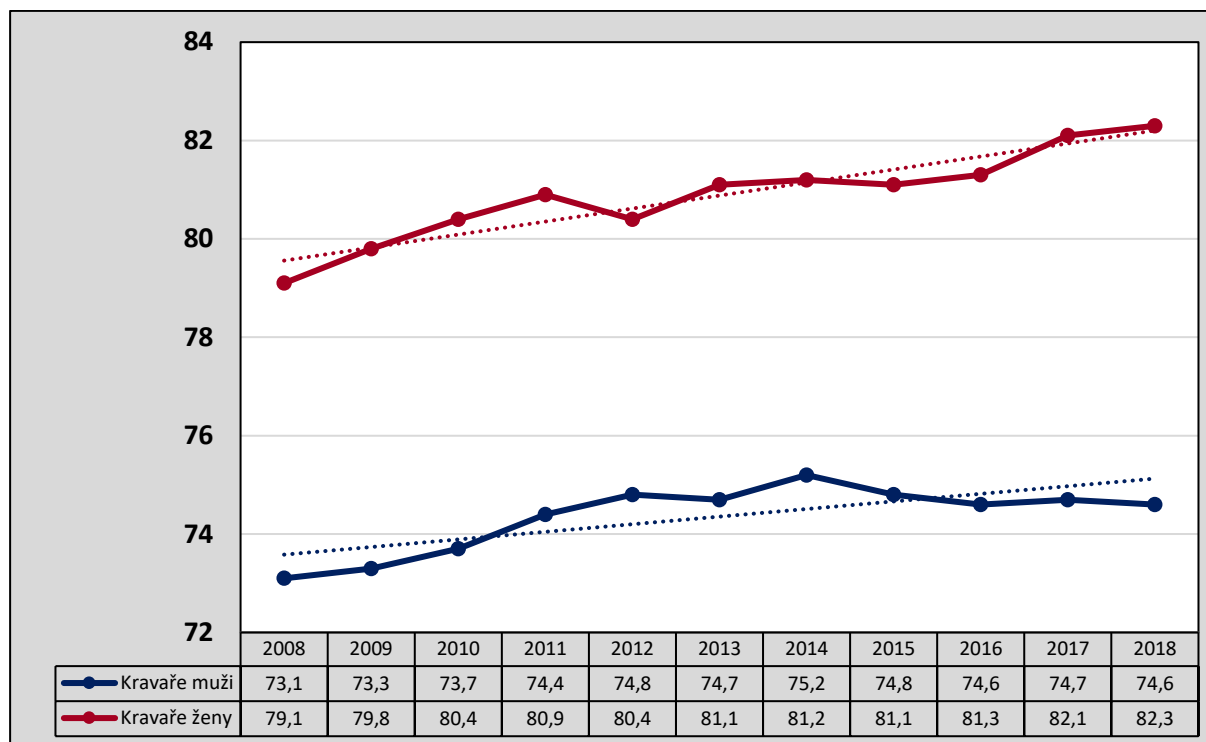

Střední délka života v 65 letech v SO ORP Kravaře, Moravskoslezském kraji a České republice v letech 2008 až 2018, ženy

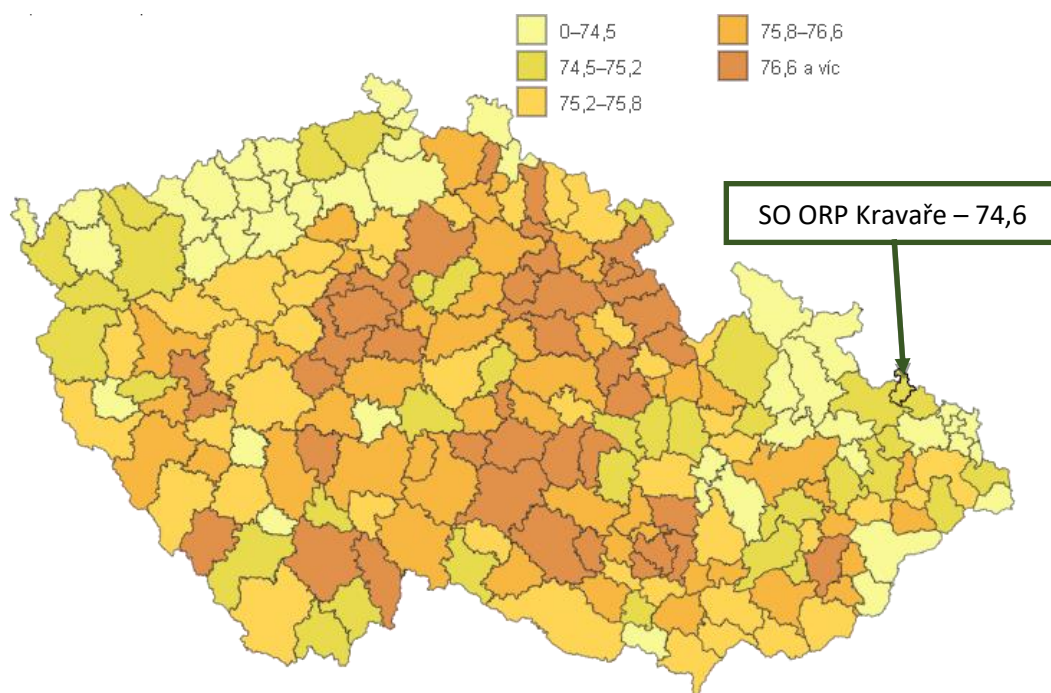
V SO ORP Kravaře pozorujeme při srovnání obou pohlaví tendenci ke zvyšování rozdílu střední délky života při narození. Ve sledovaném období od roku 2008 do roku 2018 se rozdíl mezi muži a ženami ve prospěch žen pohybuje v rozmezí mezi 5,6 až 7,7 lety s průměrem 6,5 let. Zatímco v prvních třech letech sledování byl průměrný rozdíl 6,4 let, v posledních třech letech již 7,3 let.

Střední délka života při narození v SO ORP Kravaře, Moravskoslezském kraji v letech 2008 až 2018, srovnání mužů a žen

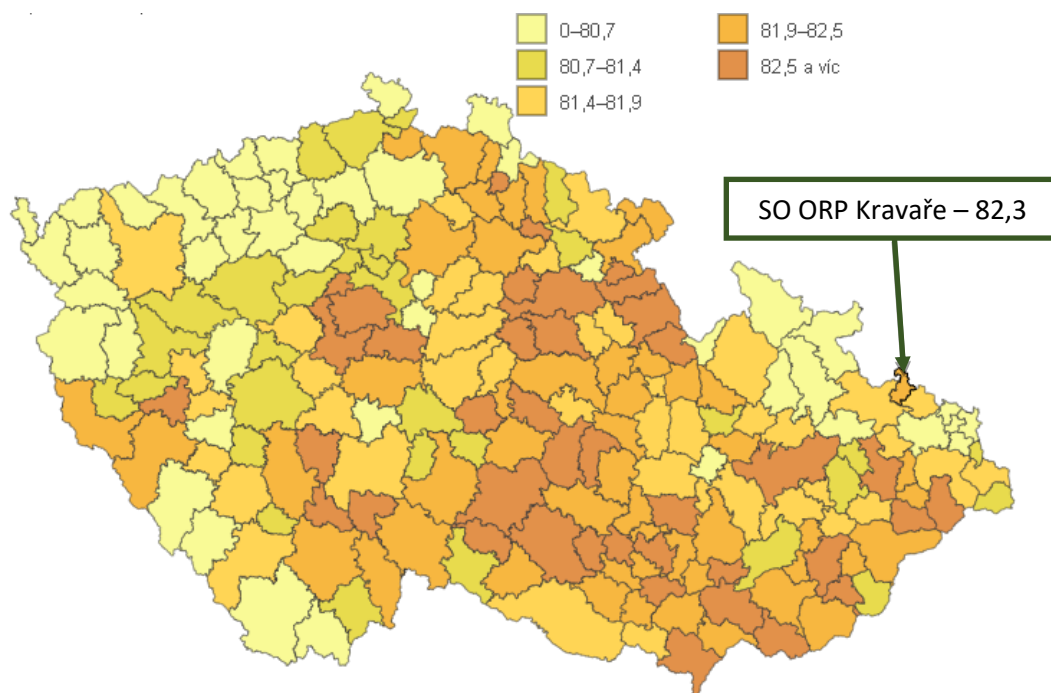

Srovnání hodnot střední délky života při narození ve všech SO ORP v ČR je možné hodnotit na mapách, kde jsou ORP rozdělena do pěti úrovní, tzv. kvintilů. SO ORP Kravaře patří u mužů do druhého kvintilu, resp. spíše na rozhraní prvního a druhého kvintilu, což znamená, že pouze cca 20 % (max. 25 %) ostatních SO ORP v ČR má tento ukazatel na nižší (horší) úrovni. U žen pak patří SO ORP Kravaře do čtvrtého kvintilu, resp. spíše na rozhraní čtvrtého a pátého kvintilu, což znamená, že cca 25 % ostatních SO ORP v ČR má tento ukazatel na vyšší (lepší) úrovni.

Střední délka života při narození ve správních obvodech obcí České republiky v roce 2018, rozdělení na kvintily, muži

Střední délka života při narození ve správních obvodech obcí České republiky v roce 2018, rozdělení na kvintily, ženy

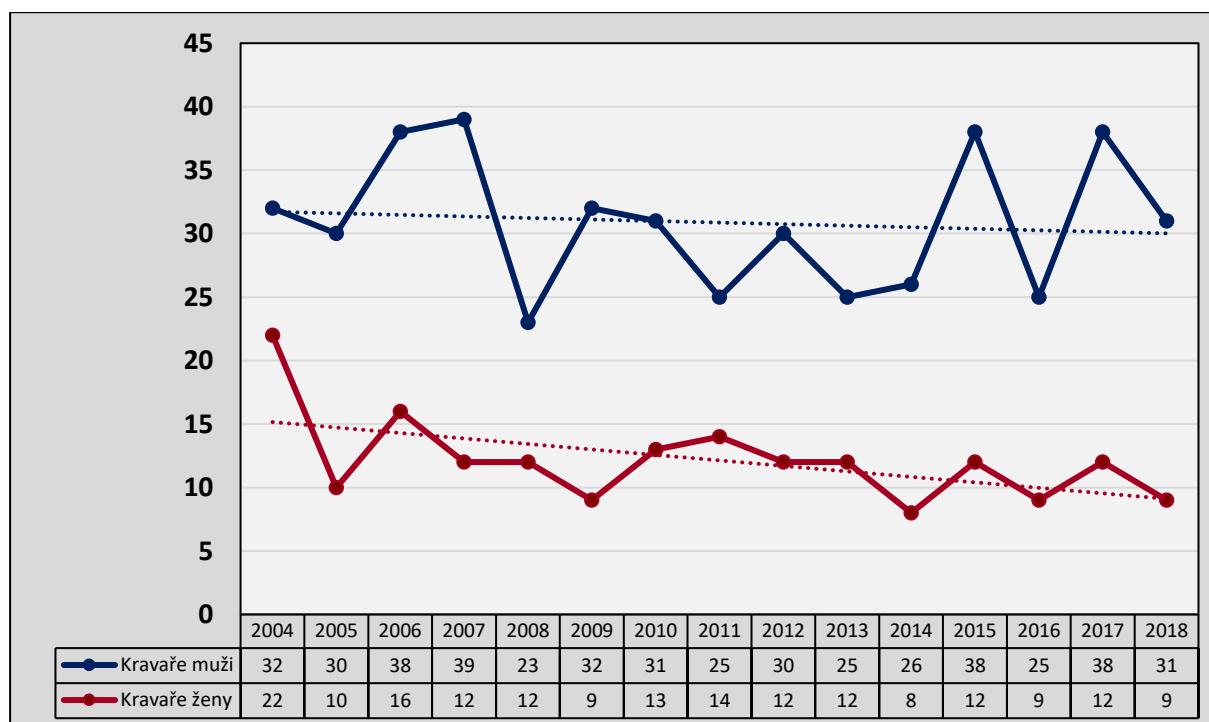
4 Předčasná úmrtnost

V SO ORP Kravaře předčasná úmrtnost, tj. úmrtnost do věku 65 let, velmi mírně klesá u mužů i u žen, což je příznivý trend. U mužů je předčasná úmrtnost vyšší než u žen a pokles regresní přímky je velmi pozvolný. Ve srovnání průměrů za prvních a posledních 5 sledovaných let dochází k poklesu pouze o necelá 3 %. U žen je pokles regresní přímky dlouhodobého vývoje rychlejší, ve srovnání průměrů za prvních a posledních 5 sledovaných let dochází k poklesu o plných 30 %. Roli v tom však hraje výrazně vyšší hodnota úmrtí v roce 2004, reálně se jedná o pokles o cca 20 %. Jak i z grafu vyplývá, v posledních pěti letech umírá v SO ORP Kravaře ve věku do 65 let, tzn. tzv. předčasně, ročně v průměru 42 osob, z toho je 32 mužů a 10 žen. Podíl mužů, kteří zemřeli předčasně, činí 76 %, ženy tvoří „pouze“ 24 % z celkového počtu zemřelých v tomto věku a v tomto období.

Úmrtí ve věku do 65 let tvoří v SO ORP Kravaře v posledních pěti letech 19,4 % ze všech úmrtí, v ČR je tento podíl nižší, činí 18,6 %. Podíl předčasně zemřelých z celkového počtu zemřelých je v SO ORP Kravaře u mužů výrazně vyšší než u žen, činí 28 %, zatímco u žen je 10 %.

Data ke standardizované předčasné úmrtnosti jsou nyní k dispozici pouze za roky 2016 až 2018. Toto tříleté období je na spolehlivé hodnocení vývoje velmi krátká doba. Orientačně je patrné, že předčasná úmrtnost u mužů je v SO ORP Kravaře vyšší než v ČR, naopak u žen je nižší. To jen potvrzuje situaci, která je popsána výše. Předčasnou, ale i celkovou úmrtnost lze u žen hodnotit ve vzájemném srovnání i ve srovnání s ČR jako lepší, než tomu je u mužů.

Počet úmrtí (absolutní počty) ve věku do 65 let v SO ORP Kravaře v letech 2004 až 2018, srovnání mužů a žen

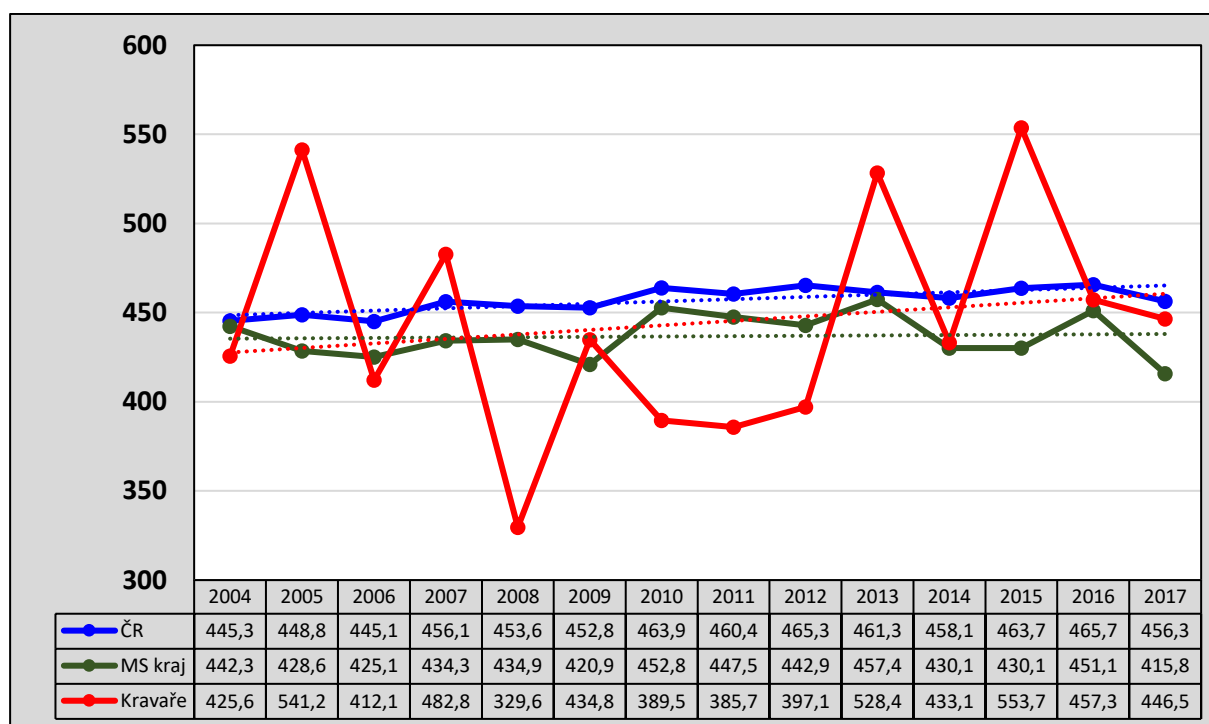

5 Incidence zhoubných nádorů celkem

V SO ORP Kravaře incidence zhoubných nádorů v souhrnu obou pohlaví prakticky koreluje s incidencí v ČR a v Moravskoslezském kraji s tím, že jsou patrné výrazné meziroční výkyvy. Méně příznivá je skutečnost, že zde dochází k rychlejšímu nárůstu incidence novotvarů, což dokládá nejvíce vzrůstající regresní přímka vývoje ve sledovaném období. V prvních třech sledovaných letech (2004-2007) bylo diagnostikováno v SO ORP Kravaře v průměru 105 nových případů novotvarů ročně, v posledních třech letech (2015-2017) pak 133 případů. Jedná se o nárůst o 27 %.

Standardizovaná incidence zhoubných novotvarů a novotvarů in situ bez dg Jiný ZN kůže, C44, (evr. standard) v SO ORP Kravaře, Moravskoslezském kraji a České republice v letech 2004 až 2017, muži i ženy

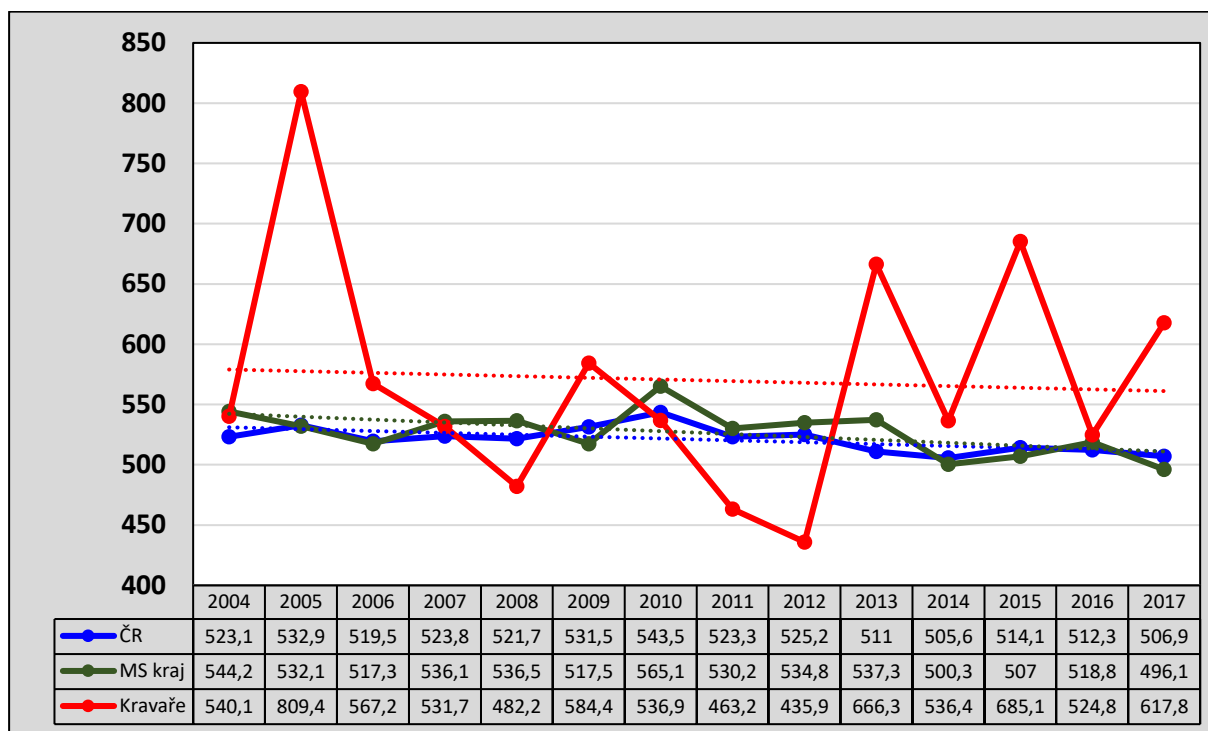

Incidence zhoubných nádorů v SO ORP Kravaře u mužů i žen v jednotlivých letech výrazně kolísá.

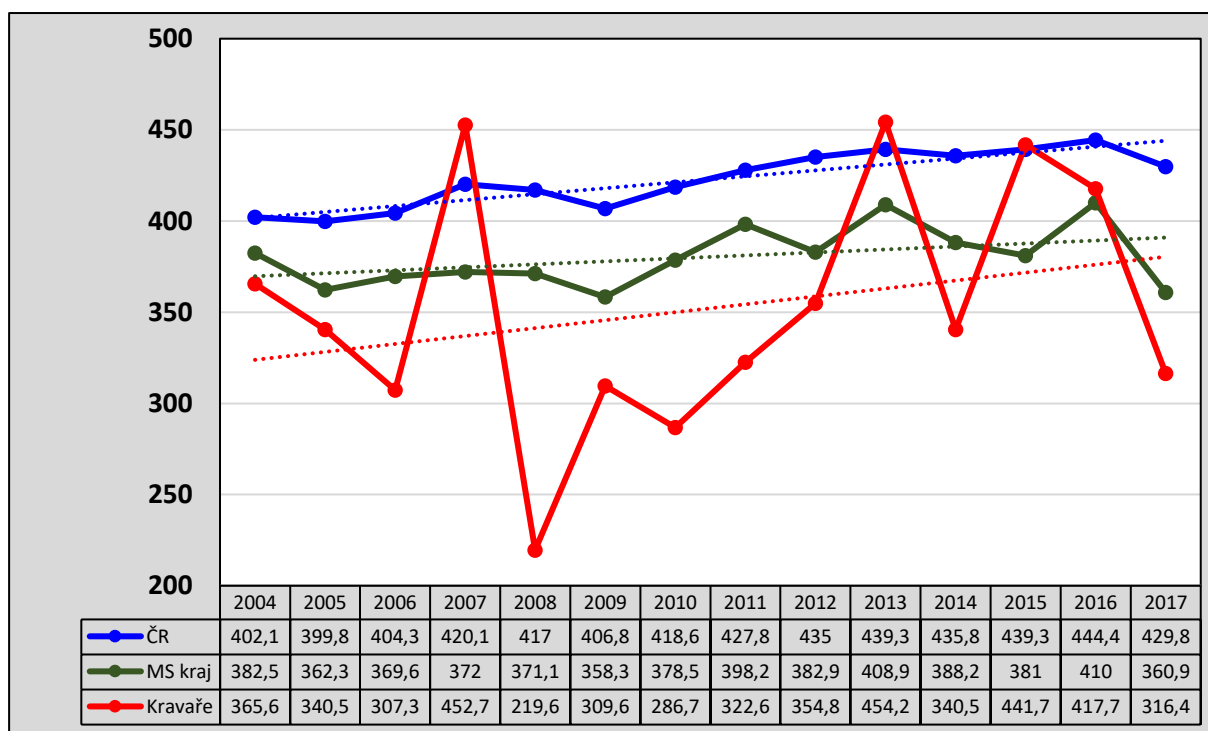
U mužů je incidence vyšší než v ČR a v Moravskoslezském kraji, dlouhodobý vývoj vyjádřený regresní přímkou je prakticky shodný ve všech třech sledovaných územích, je mírně pozitivní, zhoubných nádorů u mužů mírně ubývá. Srovnáme-li první tři sledované roky s posledními třemi, došlo u mužů v SO ORP Kravaře k poklesu incidence o 5 %. V absolutních počtech však lze pozorovat naopak nárůst počtu diagnostikovaných případů zhoubných nádorů, a to o 22 %. Tento rozdíl mezi poklesem incidence a nárůstem absolutních počtů případů je dán věkovou standardizací při výpočtu incidence, a tím, že populace (v tomto případě mužů) významně stárne. V prvních třech sledovaných letech bylo u mužů diagnostikováno v průměru 62 nových případů novotvarů ročně, v posledních třech letech pak 76 případů.

U žen dochází k nárůstu incidence novotvarů jak v SO ORP Kravaře, tak v Moravskoslezském kraji i v ČR, přičemž nárůst je v SO ORP Kravaře mírně vyšší. Regresní přímka vývoje ukazuje na nižší hodnoty než v ČR a v kraji. Srovnáme-li první tři sledované roky s posledními třemi, došlo v SO ORP Kravaře k nárůstu incidence o 16 %, v ČR o 9 %. V absolutních počtech lze pozorovat podobně jako u mužů vyšší nárůst, a to o 33 %. V prvních třech letech bylo diagnostikováno u žen v SO ORP Kravaře v průměru 43 nových případů novotvarů ročně, v posledních třech letech pak 57 případů.

Standardizovaná incidence zhoubných novotvarů a novotvarů in situ bez dg Jiný ZN kůže, C44, (evr. standard) v SO ORP Kravaře, Moravskoslezském kraji a České republice v letech 2004 až 2017, muži

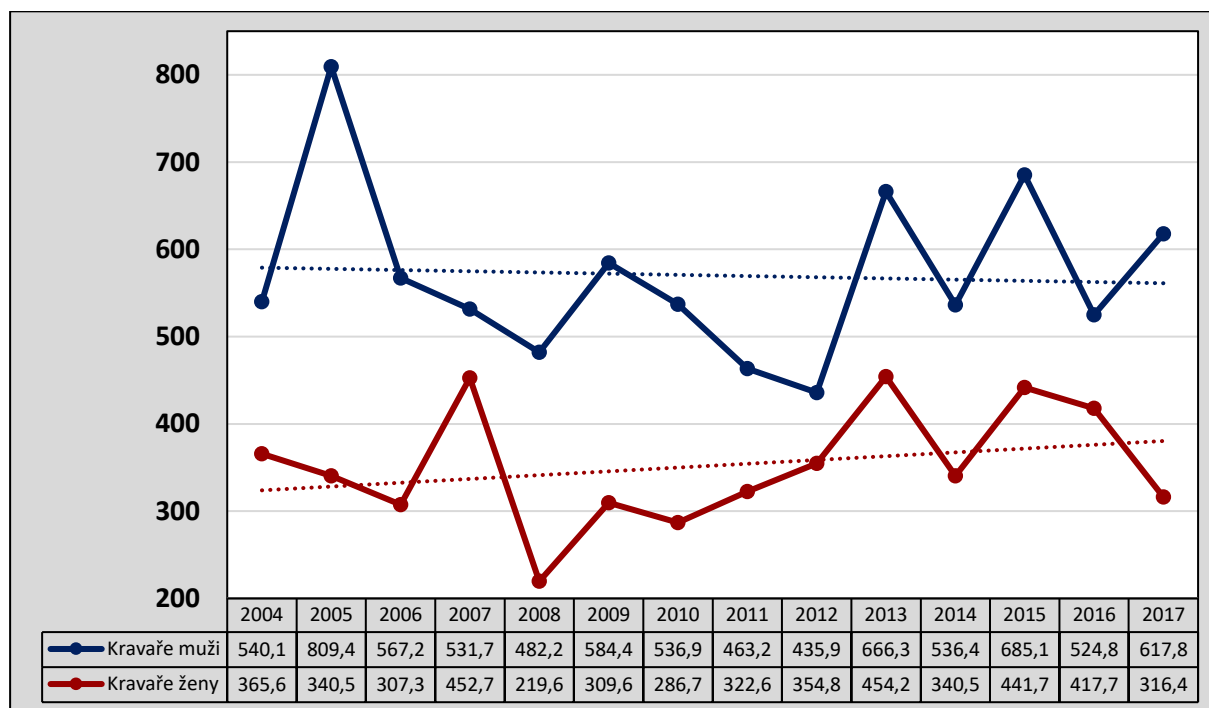

Standardizovaná incidence zhoubných novotvarů a novotvarů in situ bez dg Jiný ZN kůže, C44, (evr. standard) v SO ORP Kravaře, Moravskoslezském kraji a České republice v letech 2004 až 2017, ženy

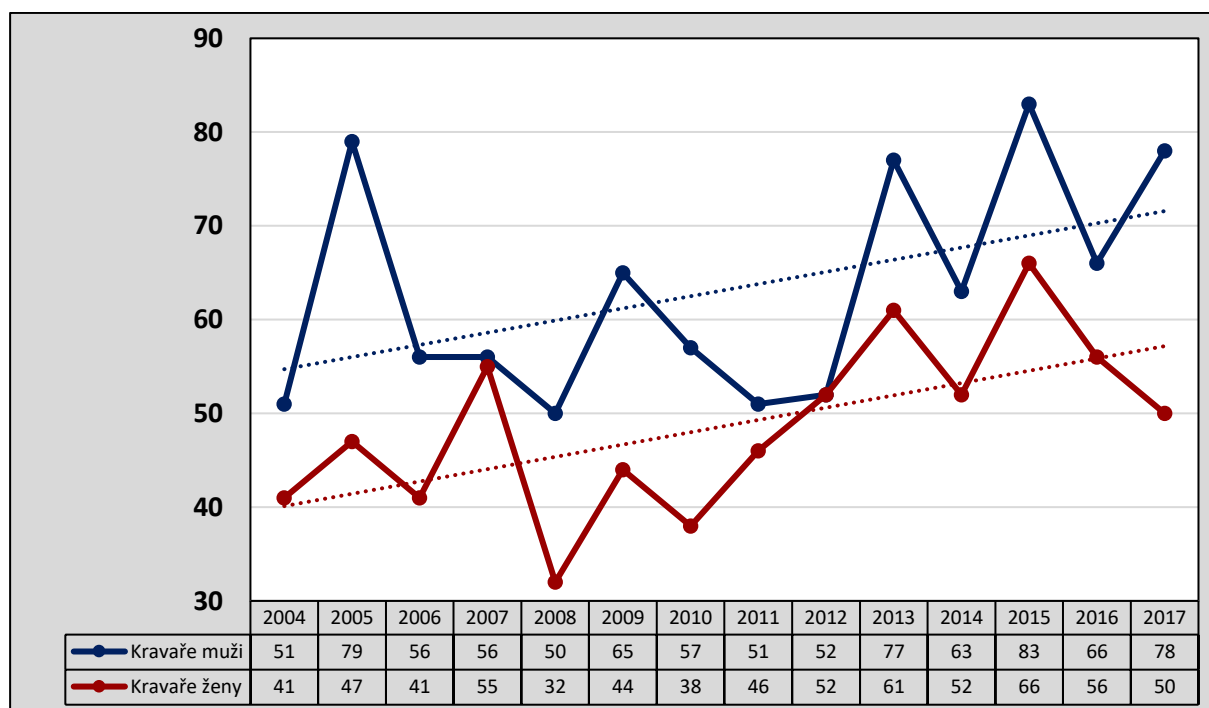

Jak již bylo uvedeno v předchozím textu a grafech, incidence zhoubných nádorů je v SO ORP Kravaře vyšší u mužů než u žen, ale rozdíl mezi pohlavími se postupně mírně snižuje. Přes meziroční kolísání pozorujeme v SO ORP Kravaře u žen pozvolný vzestup incidence, u mužů lze sledovat velmi mírný pokles. Poněkud horší je situace ve vývoji skutečného počtu nově diagnostikovaných případů novotvarů. Zde došlo k nárůstu o 27 %, u mužů o 33 % a u žen o 22 %. V posledních třech letech je v průměru ročně zjišťováno v SO ORP Kravaře 133 nových případů zhoubných nádorů, z toho 57 u žen a 76 u mužů. Svůj podíl na této skutečnosti mají i zvyšující se počet screeningových vyšetření a stárnutí populace.

Standardizovaná incidence zhoubných novotvarů a novotvarů in situ bez dg Jiný ZN kůže, C44, (evr. standard) v SO ORP Kravaře v letech 2004 až 2017, srovnání mužů a žen

Počet nově zjištěných případů zhoubných nádorů a novotvarů in situ bez dg Jiný ZN kůže, C44 (absolutní počty) v SO ORP Kravaře v letech 2004 až 2017, srovnání mužů a žen

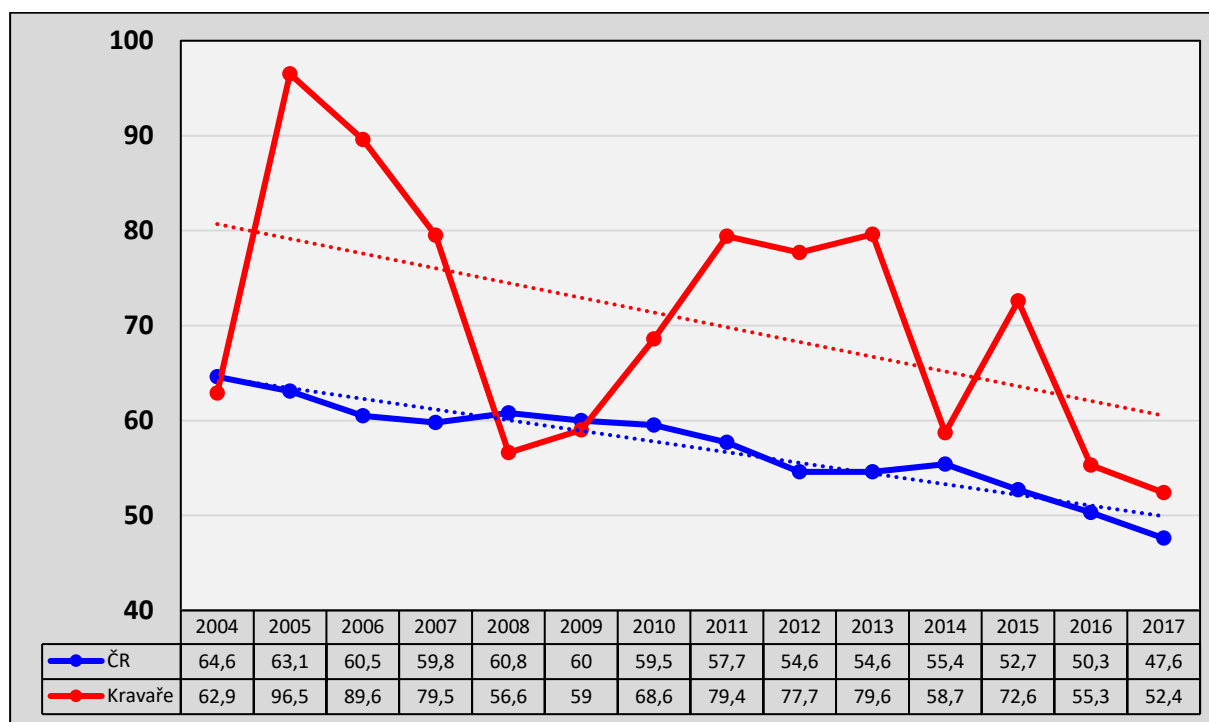

6 Incidence vybraných zhoubných nádorů

Nejčastější zhoubnými nádory u žen jsou novotvary prsu a u mužů novotvary prostaty, v součtu obou pohlaví se pak jedná o zhoubné nádory tlustého střeva, rektosigmoideálního spojení, konečníku a řitního kanálu. V této kapitole je stručně popsán výskyt vybraných nejčastějších zhoubných nádorů. S ohledem na skutečnost, že data o incidenci v krajích ČR jsou v databázi ÚZIS k dispozici pouze za roky 2015–2017, je zde uvedeno pouze srovnání SO ORP Kravaře s ČR.

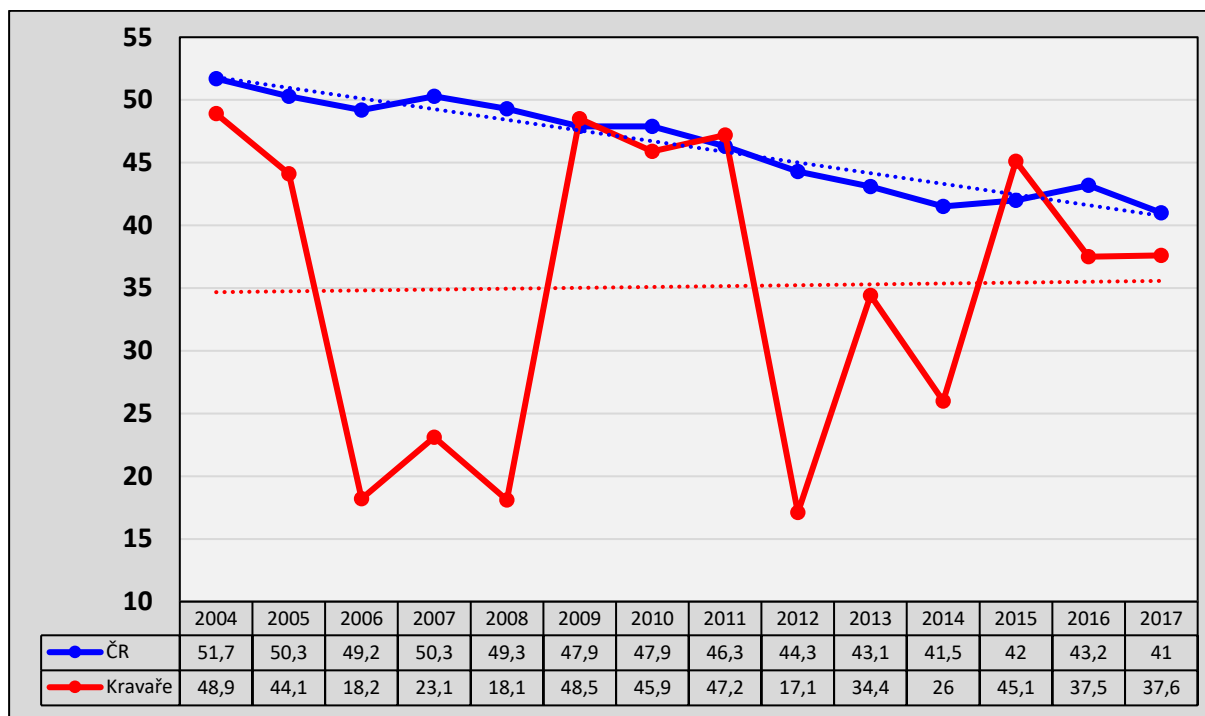
Zhoubné nádory tlustého střeva a konečníku jsou velmi častými nádory u obou pohlaví. Přesto má incidence těchto nádorů v posledních letech v České republice mírně klesající trend. Podobně jako v ČR vykazuje incidence v SO ORP Kravaře pokles, výskyt vykazuje značné meziroční kolísání. Výskyt u mužů je ve srovnání se ženami zhruba o 68 % vyšší. V posledních třech letech je diagnostikováno v SO ORP Kravaře v průměru každým rokem 17 nových případů těchto nádorů, z toho 11 u mužů a 6 u žen.

Standardizovaná incidence zhoubného novotvaru tlustého střeva, rektosigmoideálního spojení, konečníku a řitního kanálu (dg C18-21) v SO ORP Kravaře a České republice v letech 2004 až 2017, muži i ženy

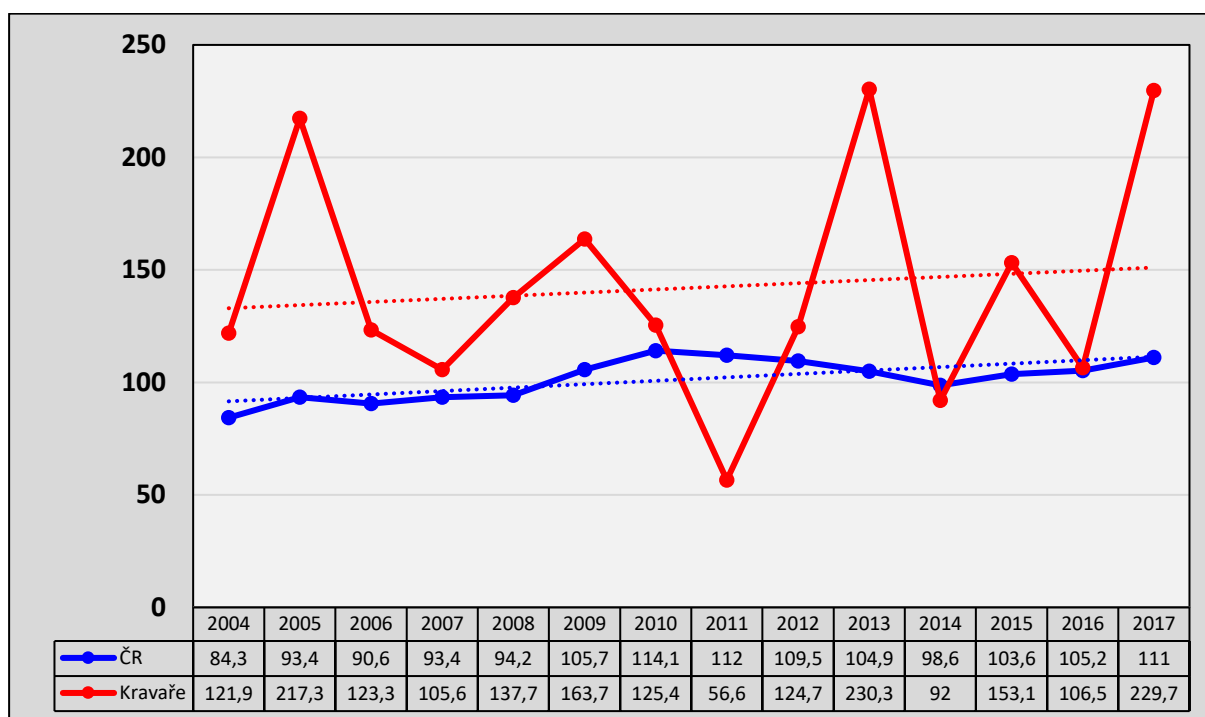
Zhoubné nádory plic, průdušnice a průdušek jsou nádory, které mají jednoznačnou příčinnou souvislost s kouřením tabákových výrobků, zejména cigaret. Dříve byly nádory průdušek a plic u českých mužů nejčastějšími zhoubnými nádory, v posledních 15 letech však počet nových případů v ČR u mužů klesá, tak jak se v populaci snižuje počet mužů-kuřáků. Naopak počet případů u českých žen spolu se stoupajícím počtem kuřáček vzrůstá. V SO ORP Kravaře lze pozorovat výrazné meziroční kolísání incidence, výskyt je nižší než v ČR, přímka dlouhodobého vývoje však mírně narůstá na rozdíl od ČR, kde klesá. Výskyt u mužů je ve srovnání s ženami téměř pětinasobný. V posledních třech letech je diagnostikováno v SO ORP Kravaře v průměru každým rokem 12 nových případů těchto nádorů, z toho 10 u mužů a 2 u žen.

Standardizovaná incidence zhoubného novotvaru průdušnice, průdušky a plic (dg C33-34) v SO ORP Kravaře a České republice v letech 2004 až 2017, muži i ženy

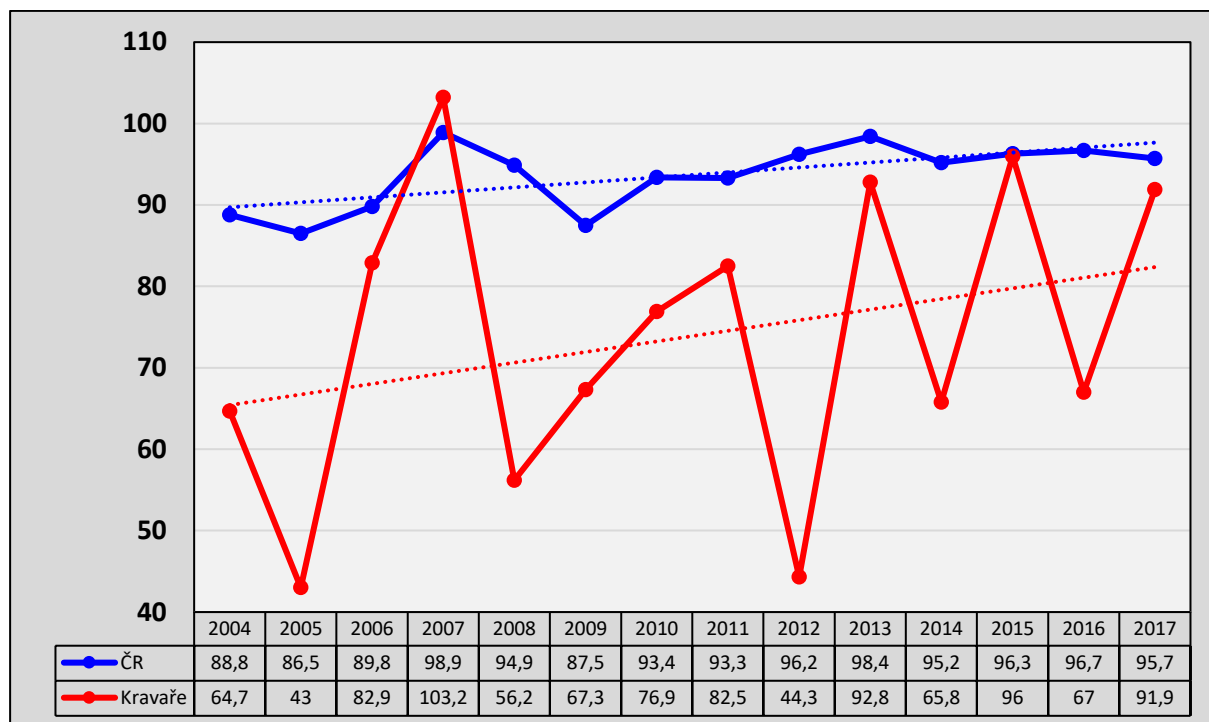
V současnosti představují **zhoubné nádory prostaty** nejčastější zhoubný nádor mužů. Stoupající incidence těchto nádorů souvisí především s prodlužující se délkou života mužů, protože toto onemocnění se objevuje většinou až ve vysokém věku. V SO ORP Kravaře má incidence, podobně jako v ČR, vzrůstající vývoj a je přes meziroční výkyvy dlouhodobě vyšší než v ČR. V posledních třech letech je diagnostikováno v SO ORP Kravaře v průměru každým rokem 21 nových případů těchto nádorů.

Standardizovaná incidence zhoubných nádorů prostaty (dg C61) v SO ORP Kravaře a České republice v letech 2004 až 2017, muži

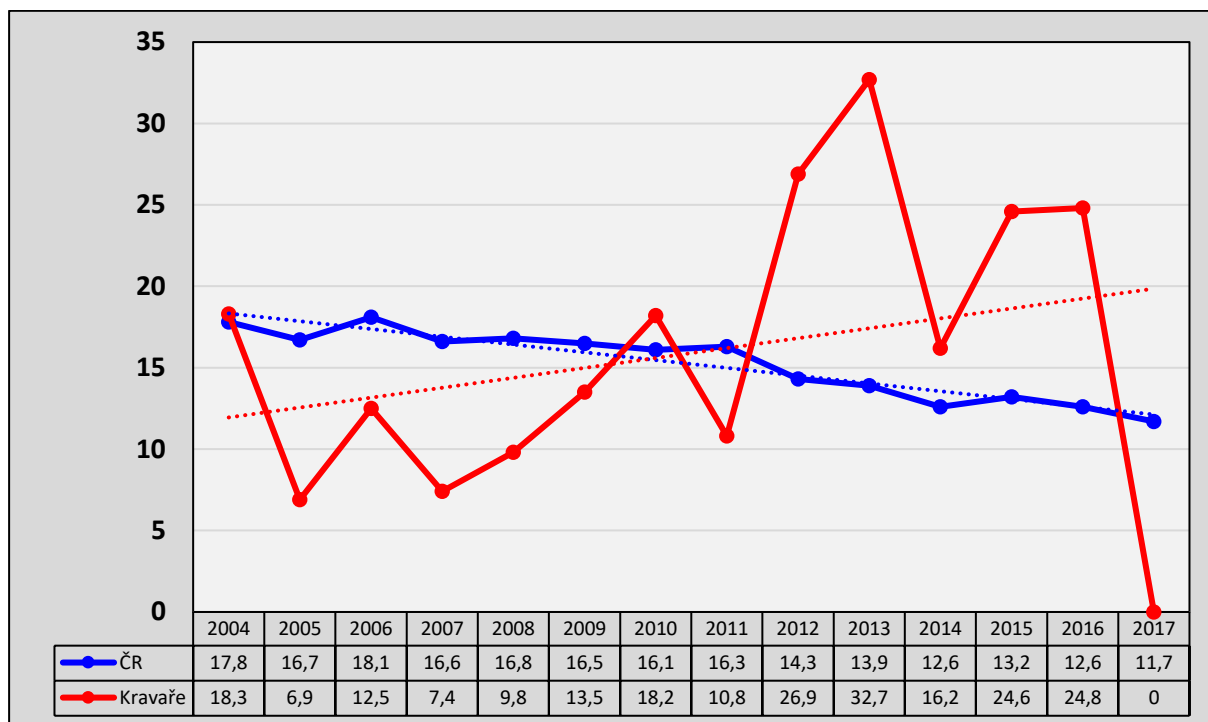
Zhoubné nádory prsu jsou v současnosti nejčastějším zhoubným nádorem žen a výskyt tohoto onemocnění se v ČR neustále zvolna zvyšuje, i když v posledních čtyřech letech se tento nárůst zastavuje. V SO ORP Kravaře incidence opět výrazně kolísá, je však pod úrovní incidence v ČR a je zde možné pozorovat také pozvolný nárůst. V posledních třech letech je diagnostikováno v SO ORP Kravaře v průměru každým rokem 12 nových případů těchto nádorů.

Standardizovaná incidence zhoubného novotvaru prsu (dg C50) v SO ORP Kravaře a České republice v letech 2004 až 2017, ženy

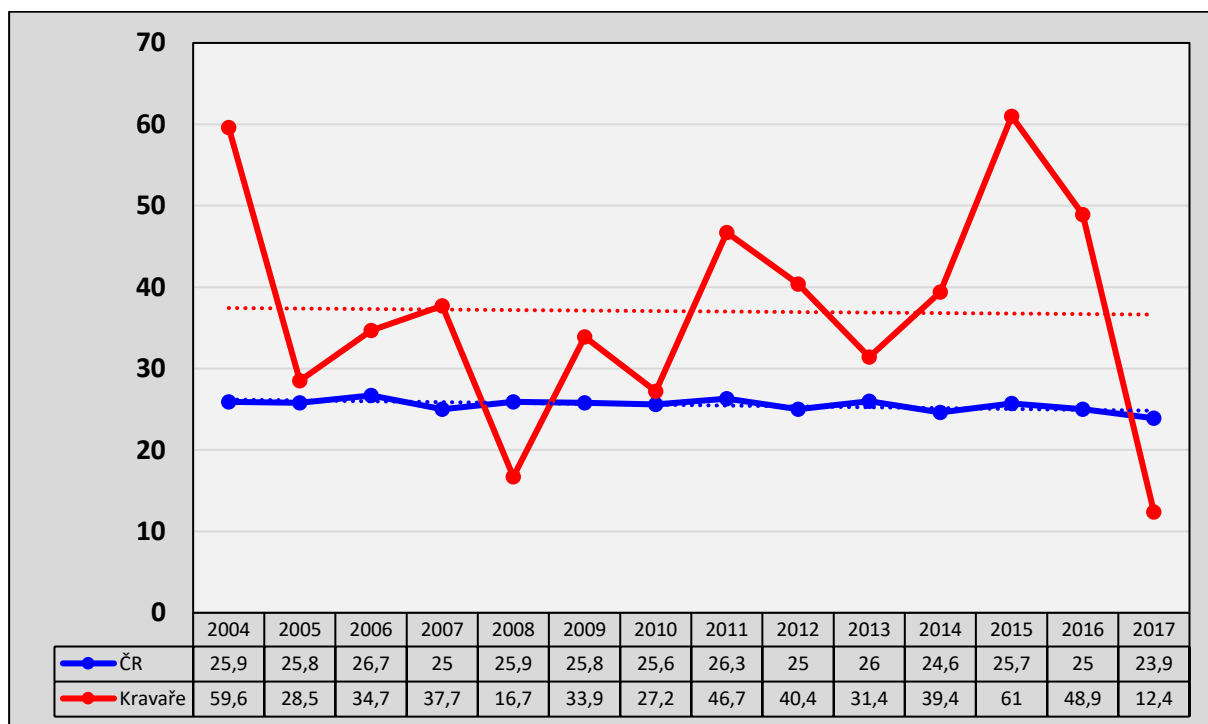
U nádorů hrdla děložního zaznamenáváme v ČR příznivý vývoj, tj. pokles výskytu. Dominující v etiologii tohoto novotvaru je nákaza virem HPV (Human Papillomavirus) a v České republice se již jednoznačně projevuje pozitivní vliv dlouhodobého bezplatného očkování dívek. Roli zřejmě hraje také osvěta a bezpečnější sexuální chování, které infekci virem HPV omezuje. Nicméně varovný je fakt, že podle dostupných údajů klesá proočkovanost populace třináctiletých dívek. V SO ORP Kravaře má incidence sice podle proložené regresní přímky vzrůstající trend, ale reálně se v posledních letech jedná o ojedinělé případy. V posledních třech letech se v SO ORP Kravaře vyskytlo 6 případů těchto nádorů.

Standardizovaná incidence zhoubného novotvaru hrdla děložního (dg C53) v SO ORP Kravaře a České republice v letech 2004 až 2017, ženy

Incidence zhoubných nádorů těla děložního je v ČR v posledních 14 letech víceméně stabilní, pokles je jen velmi mírný. V SO ORP Kravaře lze pozorovat také velmi mírný pokles incidence, je však vyšší než v ČR. V posledních třech letech je diagnostikováno v SO ORP Kravaře v průměru každým rokem 5 nových případů těchto nádorů.

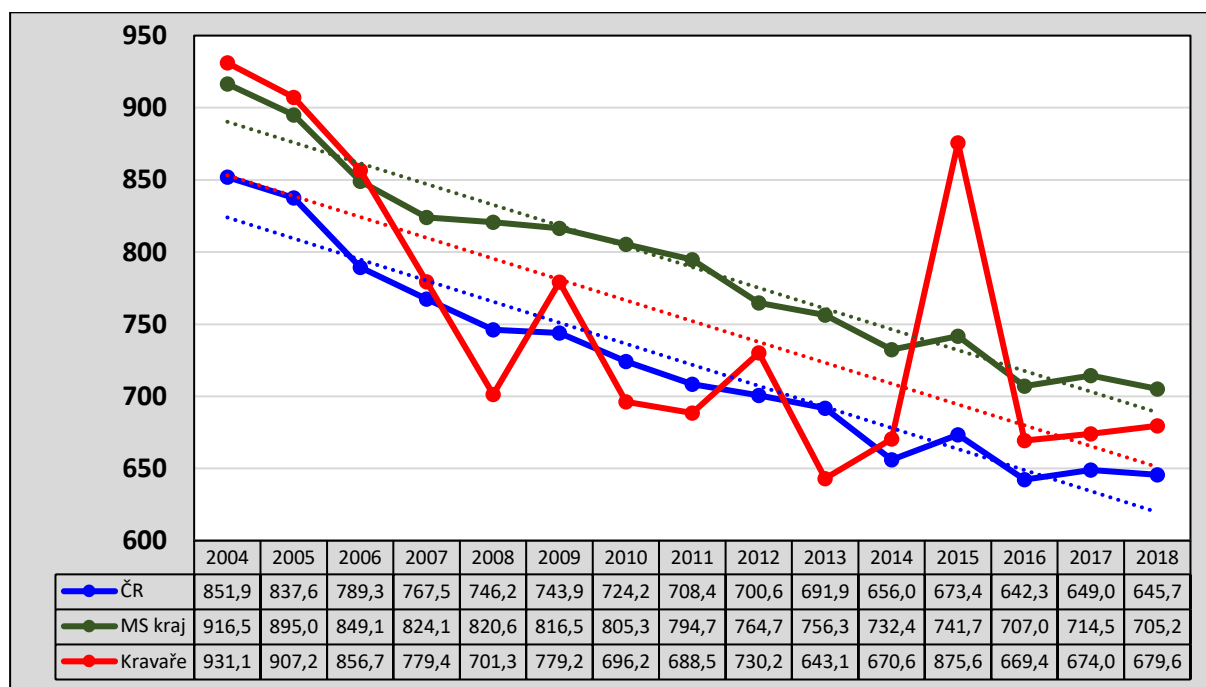
Standardizovaná incidence zhoubného novotvaru těla děložního (dg C54) v SO ORP Kravaře a České republice v letech 2004 až 2017, ženy

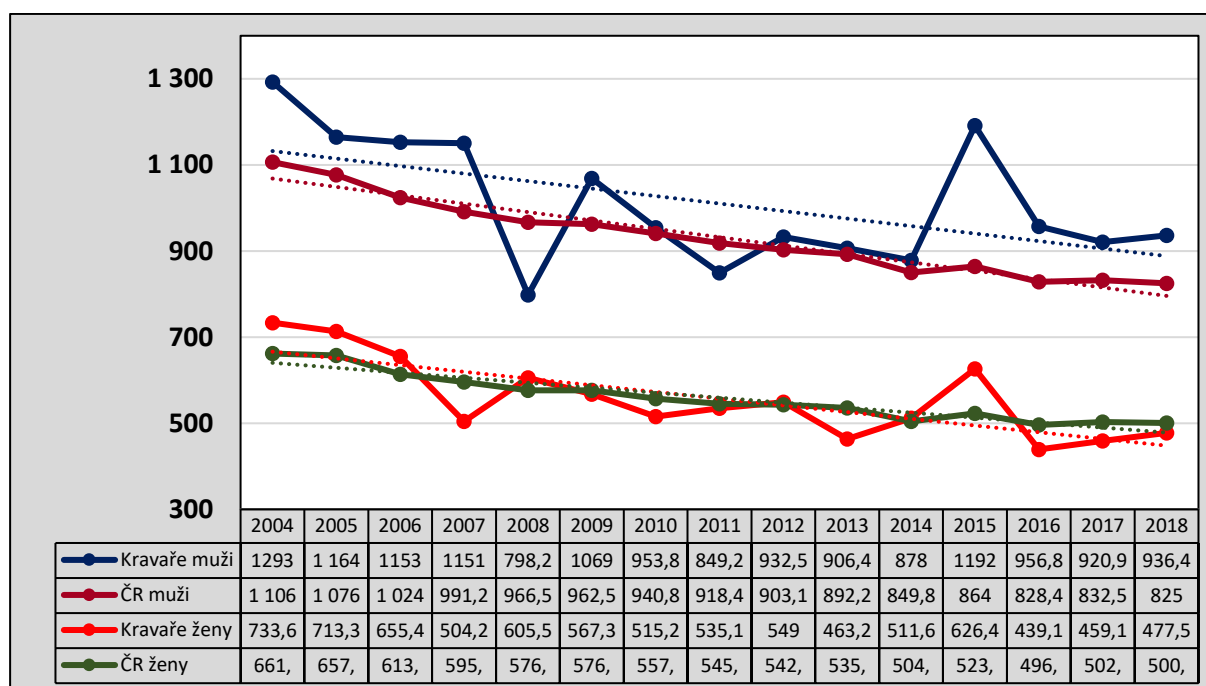
7 Celková úmrtnost

Vývoj celkové úmrtnosti v SO ORP Kravaře je v průběhu posledních 15 let příznivý, trend vývoje je výrazně klesající. Standardizovaná úmrtnost je zde v dlouhodobém horizontu mírně vyšší, než v ČR, ale naopak mírně nižší než v Moravskoslezském kraji. Pokles úmrtnosti je ve všech sledovaných územích prakticky stejný. Srovnáme-li posledních a prvních pět sledovaných let, došlo v průměru v SO ORP Kravaře ke snížení standardizované úmrtnosti o 15 %.

Celková úmrtnost (SDR) v SO ORP Kravaře, Moravskoslezském kraji a České republice v letech 2004 až 2018, muži i ženy

Celková úmrtnost (SDR) v SO ORP Kravaře, Moravskoslezském kraji a České republice v letech 2004 až 2018, srovnání mužů a žen

Úmrtnost mužů je dlouhodobě vyšší než u žen, což koresponduje i s tím, že se ženy dožívají vyššího věku než muži. U žen je v SO ORP Kravaře celková úmrtnost prakticky shodná jako je celorepublikový průměr, u mužů je mírně vyšší. U obou pohlaví dochází ke snižování, tj. poklesu celkové úmrtnosti, u mužů je pokles nepatrně rychlejší. V absolutních počtech umírá v SO ORP Kravaře v posledních pěti letech v průměru za rok 214 osob, z toho je 113 mužů a 101 žen.

8 Slovníček použitých definic a pojmů

Střední délka života při narození: střední (průměrný) počet let, kterých se teoreticky dožije novorozenec v daném roce narozený za předpokladu zachování úmrtnostní situace z období jejího výpočtu.

Incidence: počet všech nových (nově hlášených, diagnostikovaných) případů onemocnění. Vztahuje se k určitému času (nejčastěji rok) a určitému území, tj. k určité populaci (například Česká republika, kraj, SO ORP).

Incidence zhoubných nádorů bez dg Jiný ZN kůže (C44) – evropský standard: standardizovaný ukazatel incidence (nově hlášené případy) onemocnění zhoubným novotvarem nebo novotvarem in situ v daném roce (podle data stanovení diagnózy) podle trvalého bydliště pacienta.

In situ: na původním místě, zde počáteční stadium nádoru (karcinom in situ), kdy nádorové buňky ještě nepronikly do krevního a lymfatického oběhu a nemohly vytvořit metastázy.

Prevalence: počet všech existujících nemocí v dané populaci i čase. Liší se od incidence tím, že počítá se všemi nemocnými bez ohledu na to, kdy jejich nemoc vznikla.

Úmrtnost: počet zemřelých v populaci za určitou dobu, nejčastěji za jeden rok. Úmrtnost může být vyjádřena jako celková (zahrnující všechna úmrtí), podle skupin či jednotlivých diagnóz (např. na onemocnění srdce a cév nebo na zhoubný nádor prsu), dále podle pohlaví nebo podle věku či věkových skupin (např. předčasná úmrtnost – viz níže).

Celková standardizovaná úmrtnost – Standard Death Ratio (SDR): teoretická intenzita úmrtnosti (na 100 tisíc osob) reálné populace s určitým věkově specifickým profilem úmrtnosti za předpokladu věkové struktury populace odpovídající tzv. evropskému standardu.

Předčasná úmrtnost: zde počet zemřelých v populaci ve věku do 65 let (0-64 let) za určitou dobu.

Absolutní údaje: čísla, zachycující skutečné počty zemřelých nebo nemocných, a to buď celkově, nebo podle různých kritérií (podle diagnóz, podle věku, pohlaví apod.) na vybraném území a v určitém čase, obvykle za rok. Tyto údaje však nelze srovnávat mezi jednotlivými územími, např. mezi městem, krajem a ČR, a to proto, že každý region má zcela odlišný počet obyvatel. Absolutní data se využívají k výpočtům tzv. relativních údajů.

Relativní údaje: počty onemocnění, úmrtí apod., přepočtené na určitý počet obyvatel, ve většině případů na 100 tisíc obyvatel.

Standardizované údaje: relativní údaje, standardizované metodou tzv. věkové standardizace, tj. přepočtem ve všech srovnávaných oblastech a v každém období na stejnou věkovou strukturu, jako kdyby všude a v každém období žili stejně staří lidé. K výpočtům se používají různé standardy, většinou však se používá evropský nebo světový standard, tedy jakýsi evropský nebo světový věkový průměr. Standardizovaná data umožňují porovnávat údaje v různých oblastech (městech, krajích apod.) mezi sebou a srovnávat je s průměrem ČR i s hodnotami v jiných zemích.

Vliv velikosti statistického souboru: při analýze a hodnocení jednotlivých ukazatelů zdravotního stavu je nutno přihlédnout i k velikosti statistického souboru, z něhož data pocházejí, to znamená ke skutečnému počtu obyvatel v jednotlivých srovnávaných územích. Malé soubory mívají po standardizaci a relativizaci výraznější meziroční kolísání údajů oproti velkým populacím. Pokud žije ve sledované populaci méně než 100 tisíc osob, a to je i případ správního obvodu ORP Kravaře, pak přepočtení na 100 tisíc obyvatel zvyšuje meziroční výkyvy ve standardizovaných řadách dat. U údajů za menší oblasti jsou hodnoty také zatíženy tzv. chybou malých čísel, zejména v případě nepříliš častých diagnóz či stavů, kdy i malé, často náhodné meziroční výkyvy zkreslují výrazně křivku vývoje a ztěžují její interpretaci. Z těchto důvodů jsou také Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR sledovány údaje pouze za celé správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP), nikoliv data jednotlivých měst.

Trendy vývoje: pro hodnocení zdravotního stavu obyvatelstva jsou nejdůležitější trendy vývoje, čili to, jak se ukazatel vyvíjí v časové řadě více let. Právě z trendů lze předpokládat další vývoj v budoucnosti. Zejména v případě menších správních obvodů má klesající nebo stoupající trend za časovou řadu nejméně 10 let většinou větší vypovídající hodnotu než údaje z jednotlivých let. V grafech této analýzy jsou lineární spojnice trendů, nazývané také regresní přímky, zobrazeny stejnobarevnou přerušovanou přímkou.

Sledovaná období: v této analýze je u většiny ukazatelů zpracováno období 15 let, tj. 2004 až 2018, což je dostatečně dlouhá časová řada k posouzení aktuálního vývoje. Data za rok 2019 nejsou dosud k dispozici. U ukazatelů nádorových onemocnění jsou k dispozici data do roku 2017.

Analýzu a vyhodnocení zdravotního stavu obyvatel SO ORP Kravaře pro obec Bolatice zpracovali:

Autoři: MUDr. Stanislav Wasserbauer, Hana Pokorná
ve spolupráci s Národní sítí Zdravých měst ČR

Září 2020

Práce neprošla jazykovou úpravou.

Publikování této analýzy nebo její části je podmíněno výslovným souhlasem autorů.

Materiál byl připraven za metodické podpory konzultantů hrazených z prostředků projektu NSZM ČR "*ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE A REGIONY – síť pro rozvoj, komunikaci a spolupráci v územní veřejné správě*", který byl podpořen finančními prostředky Evropského sociálního fondu z Operačního programu Zaměstnanost (výzva OPZ-25).